

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ
ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΪΑΦΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

**Rebus angustis animosus
atque fortis adpare:
sapienter idem contrahes
vento nimium secundo
turgida vela. (Στις
δύσκολες περιστάσεις να
φαίνεσαι θαρραλέος και
γενναίος: εσύ ο ίδιος θα
συμμαζέψεις με σύνεση
τα πανιά σου τα
φουσκωμένα από ούριο
άνεμο.)**

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ XXXIV - ΚΕΙΜΕΝΟ XXXVI

A. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

B. Παρατηρήσεις

1.α Να γράψετε τις συνεκφορές στις πτώσεις που ζητούνται:

abiectis armis: ονομαστική και γενική πληθυντικού
sanctum templum: δοτική ενικού και αφαιρετική πληθυντικού
deis immortalibus: δοτική ενικού και γενική πληθυντικού
magnum pondus: γενική ενικού και αιτιατική πληθυντικού.

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε λέξη:

armis: γενική και αιτιατική πληθυντικού
fores: αφαιρετική πληθυντικού
vestibulum: γενική ενικού
vultum: γενική ενικού
ministri: κλητική ενικού
acie: δοτική ενικού.

γ. clara, cupide: τους υπόλοιπους βαθμούς
magnum: τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος.

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους ρηματικούς τύπους:

rettulerunt: β' ενικό υποτακτικής παρατατικού
reserari: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
intromitti: απαρέμφατο μέλλοντα στην ενεργητική φωνή
osculati sunt: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα
posuissent: γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα
solent: α' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού
uteretur: σουπίνο σε αφαιρετική
dixit: απαρέμφατο παρακειμένου στην παθητική φωνή
fieri: α' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού
malle: β' ενικό οριστικής ενεστώτα
corrumpi: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα.

β. abiectis: κλίση του γερουνδίου

venerati sunt: απαρέμφατο μέλλοντα (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος).

3.α. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt: να αντικαταστήσετε το χρονικό σύνδεσμο με τον ιστορικό-διηγηματικό cum και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές στη δευτερεύουσα.

β. is fores reserari eosque intromitti iussit: να ξαναγράψετε την περίοδο μετατρέποντας την παθητική σε ενεργητική σύνταξη.

γ. Cum ante vestibulum dona posuissent: να αντικαταστήσετε τη δευτερεύουσα με ρηματικό τύπο.

δ. ut eo uteretur: να αντικαταστήσετε τη δευτερεύουσα με γερούνδιο ώστε να εκφράζεται ο σκοπός.

ε. Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των απαρεμφάτων του ενεστώτα στο δεύτερο απόσπασμα.

www.poukamisas.gr

μαθήματα
επιτυχίας

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

• ΑΙΓΑΛΕΟ • ΑΜΦΙΑΛΗ • ΓΑΛΑΤΣΙ
• ΓΛΥΦΑΔΑ • ΔΡΑΠΕΤΣΙΩΝΑ
• ΚΑΛΛΙΘΕΑ • ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ • ΛΑΡΙΣΑ
• ΜΟΣΧΑΤΟ • ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ
• ΝΙΚΑΙΑ • ΠΕΙΡΑΙΑΣ • ΠΕΡΑΜΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α. Μεταφράσεις αποσπασμάτων

Μόλις οι ληστές παρατήρησαν αυτό, αφού κατέθεσαν τα όπλα, πλησίασαν στην πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στο Σκιπίωνα – απίστευτο στο άκουσμα – ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του. Όταν οι δούλοι του σπιπιού ανέφεραν αυτά στο Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοιχτούν οι πόρτες και να μπουν μέσα αυτοί. Οι ληστές προσκύνησαν τις παραστάδες της πόρτας σαν ιερό ναό και με πάθος φίλησαν το δεξί χέρι του Σκιπίωνα. Αφού τοποθέτησαν μπροστά στην είσοδο δώρα, τα οποία συνηθίζουν να προσφέρουν οι άνθρωποι στους αθάνατους θεούς, γύρισαν στα λημέρια τους.

Όταν δηλαδή είχαν φέρει σ' αυτόν μεγάλη ποσότητα χρυσού που στάλθηκε από το δημόσιο ταμείο για να το χρησιμοποιεί, χαλάρωσε το πρόσωπο με γέλιο και αμέσως είπε: «Απεσταλμένοι της περιττής, για να μην πω ανόνητης, πρεσβείας, αφηγηθείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και θυμηθείτε ότι εγώ δεν μπορώ ούτε στη μάχη να νικηθώ ούτε με χρήματα να διαφθαρώ».

Β. Παρατηρήσεις

1.α. abiecta arma, abiectorum armorum

sancto templo, sanctis templis

deo immortalī, deorum/deum immortalium

magni ponderis, magna pondera

β. armorum/ arma, foribus, vestibuli, vultus, minister, aciei.

γ. clariore/ clarissima, cupidius/ cupidissime,

magno opere ή magno opere/ maius/ maxime.

2.α. referres

reserabuntur

intromissurum-ram-rum esse/ intromissuros-ras-ra esse

osculatum- am- um fore/ osculatos-as-a fore

ponunt

soliti-ae-a essemus

usu

dictum-am-um esse/ dictos-as-a esse

fieremus

mavis

corrumpere

β. abiciendi, abiciendo, abiciendum, abiciendo

veneraturos esse.

3.α. Cum haec domestici Scipioni rettulissent. (δηλώνεται το προτερόχρονο στο παρελθόν)

β. is fores reserare eosque intromittere iussit.

γ. Ante vestibulum donis positus.

δ. Ad/ in eo utendum, utendi eo causa/ gratia. (αποφυγή γερονδιακής έλξης αφού το αντικείμενο του γερονδίου είναι ουδέτερο αντωνυμίας)

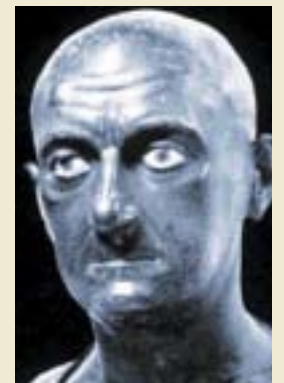
ε. malle: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο narrate/ imperare: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο malle/ quam fieri: β' όρος σύγκρισης εξαιτίας του malle που ενέχει σύγκριση (imperare: α' όρος σύγκρισης) posse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο mementote/ vinci, corrumpi: τελικά απαρέμφατα, αντικείμενα στο posse.

Τρόποι έκφρασης του τελικού αιτίου (σκοπού)

(XL) ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur.		
(τελική πρόταση)	α) αναφορική τελική πρόταση	a quo C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur.
	β) σουπίνο	C. Marium quam celerrime hostem iudicatum.
	γ) εμπρόθετο γερούνδιο σε αιτιατική	ad/ in C. Marium quam celerrime hostem iudicandum. (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη: ad/ in C. Marium quam celerrime hostem iudicandum.)
	δ) εμπρόθετο γερούνδιο σε γενική	iudicandi C. Marium quam celerrime hostem causa/ gratia. (υποχρεωτική γερονδιακή έλξη: C. Marii quam celerrime hostis iudicandi causa/ gratia.)

ΣΚΙΠΙΩΝ Ο ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ (236-183 Π.Χ)

Ρωμαίος στρατηγός και πολιτικός, που έμεινε στην ιστορία για τις νίκες του στη βόρεια Αφρική κατά των Καρχηδονίων και του Αννίβα. Από μικρός βρέθηκε στα πεδία των μαχών και έγινε ξακουστός όταν

μετά την ήττα των Ρωμαίων στις Κάννες υπερασπίστηκε με αυτοθυσία τα εδάφη της πατρίδας του ως επικεφαλής νεαρών πολεμιστών. Αργότερα, ως ανθύπατος στην Ισπανία κυριεύσε την Καρχηδόνα και νίκησε τον Ασδρούβα. Το κορυφαίο κατόρθωμά του, πάντως, συνέβη το 207, όταν ως ύπατος πλέον συνέντριψε τους Καρχηδόνιους στη μάχη των «Μεγάλων Πεδίων» και υποχρέωσε τον Αννίβα να εγκαταλείψει την Ιταλία, να γυρίσει στην Αφρική και να υπογράψει ειρήνη μαζί του. Ο Σκιπίων πήρε μεγάλα αξιώματα μεταξύ των οποίων και την προεδρία της Συγκλήτου. Το τέλος, ωστόσο, ήταν άδοξο, αφού εναντίον του Αντιόχου Γ' απέτυχε, συνθηκολόγησε και κατηγορήθηκε από τους συμπατριώτες του με συνέπεια να αυτοεξοριστεί και να χαθεί.

www.poukamisas.gr

μαθήματα
επιτυχίας

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Σωτήρας & Αλκιβιάδου 132

Τηλ.: 210 4112507

e-mail: info@poukamisas.gr